

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Népművészeti jellegű tárgy szerzői jogi védelme

Ügyszám: SZJSZT – 21/08

A Fővárosi Bíróság által feltett kérdés:

- 1. A II. rendű felperes által tervezett, az alperes megrendelésére készült kulacs egyéni, eredeti alkotó munka eredménye-e, vagy sem?**

Az eljáró tanács szakértői véleménye:

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban Szt.) 1. § (3) bekezdése szerint a „szerzői jogi védelem az alkotást a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellege alapján illeti meg. A védelem nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől vagy az alkotás színvonalára vonatkozó értékítéllettől.”

Ez azt jelenti, hogy a szerzői jogi védelemnek a mű egyéni, eredeti jellegén kívül más feltétele nincs és nem is lehet. Ebből tehát az következik, hogy a Bíróság által feltett kérdés arra irányul, hogy a II. rendű felperes által tervezett és elkészített kulacsok szerzői jogi védelem alatt állnak-e vagy sem.

Az Szt. 1. § (7) bekezdése kimondja, hogy a „folklór kifejeződései nem részesülnek szerzői jogi védelemben. E rendelkezés nem érinti a népművészeti ihletésű, egyéni, eredeti jellegű mű szerzőjét megillető szerzői jogi védelmet.” Azaz, ha csupán a népművészet kifejeződéséről van szó, az alkotás nem részesülhet szerzői jogi védelemben.

A Szakértői Testület megállapítja, hogy a per tárgyát képező kulacsok formája teljesen hagyományos, a népművészetből évszázadok óta ismert alaki és arányrendszert követ, annak ellenére, hogy a kulacsok tervezett felhasználása érdekében II. rendű felperes kénytelen volt a formát lekicsinyíteni, amely által az ismert arányrendszer a kulacsok nyakánál némileg torzult. Ez a formai kicsinyítés, még akkor is, ha az így kapott tárgyak formája jóval kisebb, mint az ismert népi formáké, nem tekinthető olyan szellemi tevékenységnek, amely a kulacsok szerzői műként való védelmét indokolná. A kulacsokról készült felvételek alapján megállapítható, hogy azok nem rendelkeznek olyan egyéni, eredeti jelleggel, amely alapján megkülönböztethető lenne más ilyen termékektől, és amely a szerzői jogi védelmet megalapozná.

Mivel a fent idézett Szt. 1. § (3) bekezdése egyértelműen kimondja, hogy a szerzői jogi védelem nem függ minőségi, esztétikai jellemzőktől vagy az alkotás színvonalára vonatkozó értékítéllettől, ezért a kulacsok ilyen szempontú megítélésével az eljáró tanács nem foglalkozott.

Összességében tehát a Szakértői Testület véleménye az, hogy a perbeli kulacsok, mint a folklór kifejeződései az Szt. 1. § (7) bekezdése értelmében nem részesülnek szerzői jogi védelemben.

Budapest, 2008. november 20.

dr. Győri Erzsébet
a tanács elnöke

dr. Lendvai Zsófia
a tanács előadó tagja

Ambrus Éva
a tanács szavazó tagja